

Душа – відкрита для добра

Бути серед людей, йти разом з ними в ногу, віддавати їм тепло своєї душі, підтримувати, допомагати їм – найголовніше у житті Раїси Воробей

Життя і пісня

Життя і пісня тісно перепліталися між собою у Раїси Павлівни. Ніхто і нішо не могло розірвати цей тісний зв'язок. Дівчина з сільським корінням і милою вдачею, увібрала в себе всю доброту української натури. Народилася Раїса Воробей у селі Колоденці Рівненського району. Її батьки – Павло Ілліч та Ольга Андріївна – працювали у колгоспі «Перемога». У рідній Колоденці мала Раїса слухала мамині пісні, бабусині казки і все це вбирала в себе, наче губка. Не раз бігала вона босоніж до річки Гороб'юшки, котра залишилася тільки у її спогадах разом із млином, сором'язливими вербами з опущеним долу віттям та гордими тополями.

командував себе хорошим працівником, тому чекали на його повернення. Але його фортуна змінила напрямок...

Дочка Олена також працювала на льонокомбінаті – секретарем профкому. Лише синові Ігорю, зі всієї сім'ї, не довелося працювати на цьому підприємстві.

– Якби не мамина віданість мові, культурі, традиціям рідного українського народу, наскільки обділеною у духовному плані була б наша сім'я, – говорить Олена. – Та й дівчата гурток, у котрому працювала мама, – теж. Із нами завжди жила мамина пісня, прислів'я та приказки.

Багато-багато років лунали пісні з уст Раїси Воробей на льонокомбінатівських вечорах. Пісні до її записника потрапляли звільсіль. Привозила їх із поліського

чою, увібрала в себе всю добруті української натури. Народилася Раїса Воробей у селі Колоденка Рівненського району. Її батьки – Павло Ілліч та Ольга Андріївна – працювали у колгоспі «Перемога». У рідній Колоденці мала Раїса слухала мамині пісні, бабусині казки і все це вбирала в себе, наче губка. Не раз бігала вона босоніж до річки Гороб'юшки, корта залишилася тільки у її спогадах разом із млином, сором'язливими вербами з опущеним долу віттям та гордими тополями. Все вирубали, осушили – і слід не лишили.

У душах українських дівчат духовні джерела не згасають, навпаки, вони розцвітають, наче квітка. Розцвітали вони і в душі Раїси Павлівни.

Навчалася Раїса у Колоденській середній школі. Була активною ученицею, комсоргом класу, займалася легкою атлетикою, брала участь у спортивних змаганнях та художньої самодіяльності. Після успішного закінчення школи стала студенткою Київського університету імені Т.Шевченка. Здобула фах вчителя української мови та літератури. Працювала вчителем у Рівненській школі №10. Далі – заміжжя, декретні відпустки. І на цьому учительській кар'єрі закінчилася. Її багатогранна душа вимагала чогось іншого. У 1978 році на Рівненському льонокомбінаті відкрився гуртожиток №10. І Раїса пішла працювати туди вихователем. Ця робота, на перший погляд, може здатися легкою, але насправді – це непроста робота і не кожному вона під силу. До неї потрібно мати талант. Отож, Раїса Павлівна, разом із піснею, заповзято взялася за роботу. Вона ніколи не шкодувала, що обрала саме таку творчу працю. Всю себе віддавала улюбленій роботі. І на пенсію пішла з льонокомбінату. Творча робота – це покликання Раїси Павлівни.

Льонокомбінат – найрідніше, що подарувала мені доля

– На Рівненському льонокомбінаті працював і мій чоловік – Володимир Дмитрович, – розповідає Раїса Воробей. – Тридцять два роки він віддав роботі на комбінаті. Працював слюсарем у паросиловому цеху. Там налічувалося сто робітників, а це: дві бригади ремонтників та дві – чергових робітників. До армії він працював ведучим кіномеханіком у кінотеатрі імені Т.Шевченка. Там він заре-

жавши силові торсу, як він сказав, зможе працювати на цьому підприємстві.

– Якби не мамина віданість мові, культурі, традиціям рідного українського народу, наскільки обділеною у духовному плані була б наша сім'я, – говорить Олена.

– Та й дівчата гуртожитку, у котрому працювала мама, – теж. Із нами завжди жила мамина пісня, прислів'я та приказки.

Багато-багато років лунали пісні з уст Раїси Воробей на льонокомбінатівських вечорах. Пісні до її записника потрапляли звісіль. Привозила їх із поліського краю, де синьо-синьо цвіт льону, котрий вирощували працьовиті руки жінок-матерів. А їхні дочки продовжували почату матерями справу – виготовляли лляну тканину на комбінаті. Усі вони жили у гуртожитках. У одному із них вихователь була Раїса Павлівна, котра завжди зі своїми підопічними була поруч. Вона, як рідна мама, хвілювалася за них, навчала різним премудростям, переживала за їхню долю. Адже кожна з них опинилася далеко від рідного дому, і, як стеблина в полі, гнулася від вітру. На щастя, їхньою береговою була Раїса Павлівна. У гуртожитку №10 проживало 600 дівчат.

Працювали на льонокомбінаті у три зміни. Потрібно було прослідковувати за тим, щоб ті, хто працював у нічну зміну, мали можливість відпочити вдень. Усім відомо: якщо людина добре відпочиває, якщо дозвілля її буде змістовним, цікавим, то й робота буде виконуватися щонайкраще. Тому вихователі робітничих гуртожитків льонокомбінату, у своїй роботі з молоддю, орієнтувалися на те, щоб так організувати вільний час мешканців, аби розвинути всі їхні обдарування, та ще й зняти можливі психологічні перевантаження. Таким чином складалася ця система виховної роботи.

Однією із найпопулярніших форм роботи були клуби за інтересами. У гуртожитку №10 найбільш цікавим був клуб «Вечорниці», господинею-розпорядницею в якому була Раїса Воробей. Першим заходом, який вона провела – було свято Івана Купала. Вона було організоване на базі відпочинку «Льонок», на березі річки Горинь. Це свято своїм походженням сягає у сиву давнину. Воно сповнене ліричної краси і романтики, символізує розків рідної природи, пори її найчарівнішого розмаю.

– Свято проходило дуже весело, – розповідає пані Раїса. – Хлопці розпалюва-

ли вогнище, дівчата збиралі квіти, плели вінки, пускали їх на воду. Кожний хотівся передбачити своє щастя та долю. Прикрашали купальське дерево – «Маринонку», співали купальських пісень. Відбувалося театралізоване дійство. Персонажами цього дійства були: Водяник, Русалонька, Баба Яга, Ілля Муромець та інші герої. Довкола вогнища водили веселій хоровод, лунали українські народні пісні. Свято ніби поселяло, на певний час, усіх у чарівний світ казки. І хотілося, щоб ця казка тривала щонайдовше.

У гуртожитку постійно працювало 3-4 вихователі, робота велася теж у три зміни. Клуб «Текстильник» допомагав із костюмами. На вечорницях святкували свої повноліття молоді робітники, проводили заручини, дівич-вечори, весілля, проводи в армію. Нові обряди з відродженням ми-нувшини вливалися у життя мешканців гуртожитку.

На гостини у клуб «Вечорниці» запрошували майстрів народної творчості та самодіяльності. На один із таких вечорів була запрошенна Уляна Кот – майстриня з села Крупове Дубровицького району, заслужений майстер республіканського радіоконкурсу «Золоті ключі». Вона досягнала володіння ткацьким мистецтвом, її вироби демонструвалися на обласних, республіканських і всесоюзних виставках. Вона власноруч виткала на верстаті попотно, яке дістало назву «Поліський серпанок» і подарувала нам. На тому попотні у райдужних візерунках поєднувалися кольори квітучого льону і стиглого колосся. На закінчення вечора лунали народні пісні. Уляна Петрівна знала їх аж

543, адже вона була солісткою відомого фольклорного ансамблю «Берегиня».

При клубі «Текстильник» працювала кіностудія «Льонок», роботу в якій вів Михаїло Гук.

– Не обійшов він і нас стороною, – говорить Раїса Павлівна. – Він багато зняв кінострічок із нашою участю: «Івана Купала», «Весілля», «Заручини», «Новорічні вечорниці з театралізованою постановою за п'єсою М.Гоголя «Ніч перед Різдвом», та ін. Це все було нашим надбанням. Ці аматорські роботи він відіслав у Київ на конгрес анимаційного кіно і отримав другу республіканську премію.

– Там ми жили, працювали і йшли у ногу з піснею, – продовжує пані Раїса.

– Це справді так, але скільки потрібно було мати сили, енергії, запалу для того, щоб і велося гарно і святкувалося весело. Тому святкування завжди проходили з варениками, галушкиами та пирогами.

Сім'я Воробей приймала учасників у XVI спартакіаді. Їх вид спорту – це легка атлетика та баскетбол.

– Що можете сказати про теперішній льонокомбінат? – запитую.

– Скажу коротко, але твердо: Олег Червонюк – новатор, прекрасний виробничий керівник, великий господар. Побажаю процвітання його справі. Думаю, що відродження льонарства на Україні – це зміст його життя. Дуже вразила мене на виробництві чистота приміщень, комп'ютеризація цеху і сумлінна праця людей, котрі там трудяться. Нехай на дорозі власника льонокомбінату буде якомога менше перешкод.

Лариса ГЛОВАЦЬКА